

DÍLO VICHŘICE.

Jižní část Minnesoty a sev. část Iowy postiženy neštěstím.

Několik městeček zničeno a mnoho životů lidských utraceno

Bedně pět životů lidských padlo za obět vichřice, jež řádila, dne 21. září u večer v jižní části Minnesoty a severní části Iowy. Vichřice objevila se na několik mil od Emmetsburgu, v okresu, Patu, Iowa a po Iowě řádila v následujících okresech: Kossuth, Hancock, Winnebago, Cerro Gordo, Worth, Floyd, Mitchell, Chickasaw a Howard. Odtud pak zaměřil vichř do okresů Mower, Fillmore a Winona, Minn. V krajině těchto bydlí též mnozí krajané a z těch se mnohý utrpěl škody značné, pakli docela některý z nich rozkácenému živlu za obět nepadl. Bouře ničila vše co stálo jí v cestě, domy se základů jsou zneseny, stromy přeláhány a telegrafní spojení na mnoha místech téměř úplně zničeno. Neboť událo se mnoho a ještě více případů, kde mnozí zachránili se přimo zázrakem, vyvážnouve se náručí smrti, ani nevědouce jak. Městečko Emmetsburg, kde vichřice se zvedla vyvázlo velice šťastně, neboť jen nejzářil část města byla zachycena. Několic lidí zabito bylo na místě a mnoho raněných. Pokud bylo lze zjistiti byla následující města nejvíce postižena: Ellington, Burgen, Hayfield, Newton, Hopkins, Buffalo, Ruthven, Osage, Algona, Cresco, Burt, Plum Creek a Lowther, vesměs v Iowě a Warel, Le Roy, Spring Valley a Homer, Minn. Škody ve všech těchto místech jsou značné, avšak na venku jsou ještě větší. Tyto ani přibližně nelze ještě udati.

Nejvíce životů lidských utraceno bylo v Algona, kdež 15 osob bylo zabito a jednou tolik těžce zraněno. V okresu Kossuth zabito bylo 30 osob a 39 poraněno. V Osage 6 bylo zabito a 15 osob poraněno, z těch pak několik smrtelně, jež sotva vydrží. Ve Spring Valley, Minnesota zahynulo pět osob a mnoho jiných jest zraněno. Když vichřice o několik vteřin přišla dříve byly by zráty na životech lidských tam ještě větší, neboť divadlo, jež téměř na vše strany jest rozmeteno, bylo převráceno a lid právě po představení je vyprázdnil, když rozkácený živl město zastihl. Žal a běda jeví se na všech stranách. Tu rodiče oplakávají dítka svých, tam dítka rodičů, bratři s uszeuýmá zrakoma na zohavené mrtvoly sester pohlíží a jiné pohřbívají tělesné pozůstatky těch, jejich mrtvoly ztotožněny býti nemohly. Kolik rodin jest bez příštěš, kolik ztratilo jich veškerý svůj majetek? Jaké to vyhlídky, kdy zima jest téměř přede dveřmi?

Ještě nedávno božáci ti dobrovolné sbírky podnikali pro ty, kteří postižení jsou lesními požáry a nyní sami pomoci potřebují. Stát Minnesota vůbec stihá leos běda za bědou, neúroda, lesní požáry a nyní vichřice. A neštěstí to k žalu našemu i mnohého postihlo rodáka. Na některých místech utkali se ulekaní obyvatelé do větších domů, aby v příštích chvílích z troskek vyšli, buď jako mrzáci, aneb hrozné smrti podlehli. Utrpení mnohých jest značné i bude třeba jim pomoci okamžitě.

G. W. Beaver nedaleho Algony vrátil se s rodinou svou domu v tu první chvíli, když cyklon domek jejich zasáhla. Všichni vyzdvížení jsou do výše a s troskami domu jejich zaneseny na mnoho stop vzdálenosti. Beaver, jenž malé děcko měl v náručí se zachránil,

kdežto žena jeho a dítka, jež trvají za vlastní přijali, zahynali. Jiní opět vyzdvížení jsou vichřem do výše, vmeteni jsou buď na stromy, aneb v jiné semenné nebespelné místa. Vichřice dostavila se z ne nadání a nikomu ani v duchu nezapadlo, že záhoba a záhata tak blízko se nalézaly. Ve Spring Valley, Minn. bydlilo několik krajanů a z těch udává se, že jeden strčil úplně majetek svůj a sice František Mašek. Žena jeho též zraněna a dítka jeho zabito. Tamtéž zničeno bylo skladiště Western, skladiště Standard Oil Co., množství železničních vozů, obchoďu a mnoho přibytků. V Austin pádli se škody na \$50,000. Tam zejména mnoho stáji bylo na vše strany rozmetáno a velké škody způsobeny na zahradách i stromech. Nádraží milwanocké, tři elevatory a jiná skladiště a obchoďy jsou rázem zničeny a operní dům notně poškozen. Vichřice objevila se také tu z nenadání, děsné sloupy prachu se náhle vyvalily a pak následovalo hrozné postožení. Aby hrůzostrašné divadlo bylo ještě hroznější vypukl v obchoďe Palmer & Brown oheň, jež podporován vichřem řádil tak, že z celého obchoďu v několika minutách nezbylo, nešli něco ohořelých trámů a doutnajících oharků ve spoustě popele. Zajímavé jest však, že vichř vybral si pouze některá stavení, jiná neporaněná ponechává.

Lov tuleňů.

Kapitán Shepherd, chef námořního odboru, ve Washingtoně, obdržel, dne 21. t. m. zprávu od kap. C. L. Hooper, velitele vládní lodi, ce Rush. Loď dostala se až k sopce Bogoslow, jež nalezá se od Unalaska na třicet mil. Kapitán Hooper udává, že sopka ta vychladla a tu a tam v okolí jeví se známky života živočišného. Když loď přirazila k ostrovům, kde chytají tuleňe shledalo se, že letošní lov vydařil se dobře, 1500 kůží bylo stáhnuto. Rush dostala se též ku stanici uhelné na ostrově Unga, kdež prohlédnuty jsou nové uhelné doly nedávno objevené. Žilny uhelné jsou na dvanáct stop silné, uhlí smíseno jest s břidlicí. Rybáři v Salom stěžují si na špatnou povětrnost, ač lov celkem se dařil. Kapitán Hooper shledal, že v Alpách Alasky nalezá se vrch as 12,000 stop vysoký, jenž na mapách nenf. Vrch jmenován jest Mount Hamlin.

Přepadená kára.

V New Yorku dějí se pěkné věci! Kára přepadena jest na ulici, na Osmé ave. a cestující museli vydati lupičům vše co měli. Ve čtvrtek dne 21. t. m. spustila rota lupičů na ulici hrozný křik "hoří, hoří" z ihned dala se na útěk 13. ulicí do Hudson ulice. Patrně jednalo se o to, aby hlukem tím a voláním po policii upoutala pozornost všech na ulice, kudy běžela, neboť na rohu Bank ul. vrhli se zatím loiři do káry z 8. ave., dva zadrželi koně a ostatní vrazili do vozu, kde postrašené obecnstvo obrali o všechny cenné věci, peníze, peněžky a pod. Bylo to 15 min. před půlnocí. Po policii ani památky. Teprve když lotři sami způsobili hrozný hluk, přiběhl policista Forrester a vrazil do vozu. Příchod jeho dodal odvahu mužům v káře, zvláště když policista dal přitvůlkou znamení o pomoc. Krátký povstal boj s darebáky, neb ti dostali výstraha, že blíží se strážníci a dali se na útěk. Strážníci za nimi s obchodníkem Rathgebrem z čísla 192 na 9. ave. a tomuto podařilo se lapiti jednoho lotra. Ostatní utekli. Chycený udal, že jmenuje se Wm. Brown a bydlí v číslu 9 na 6 ave. Na stanici naši u něho dva zlaté dámské řetízky, tobolku a \$10 v papírových peněžích.

Věští mec.

Biskup Kean, děkan katolické university americké oznámil do

Washingtonu, dne 23. t. m., že v audienci a papalozci v Římě se dohodli o úmyslu tohoto obmyditi legáta Satolliho ve Spojených Státech věšt moct, za kterýmto účelem vydána bude zvláštní encyklika ku všem věrným v Unii, jež slouží při nějaké zvláštní pocty. Nebude to sice zvláštní americký papež, jak mnohdy navrhováno, ale rozšířen mocti, vlivu a hodnosti dosavadního legáta. Za tím účelem bude pověřen Satolli na kardinála. Kdy se tak stane prozatím nelze s určitostí říci.

Pěkné hospodářství.

Z Denver, Col. oznamuje se, že dne 11. t. m., že poručík Plummer byl na školost svou úřadu svého zhašen. Tím byl jednatelem Indiánů Navajů, a udává ve zprávě do Washingtonu posláno. Je byla z vládního povolení \$60,000 na vykopání zavodňovacího průplavu skoro polovička promrhána, tak že za peníze ty bylo vykopáno jen 135 yardů strouhy, která jest úplně bez ceny. Odporuje, aby lidé, jimž bylo svěřeno kopání strouhy, byli propuštěni, neb vyhanze se pouze povolení kongresu na vysoké službě a na velkém zbytečném výlohu. Navazuje jsou stížení sudem, nízkou cenou vlny a ještě zlodějskými úřadnickými, a nemají na zimu žádných zásob, aby se vyživil.

Ingersoll o papeži.

Mezi tím co "neomylný" papež v Římě oblažiti hodlá Spojené Státy tím, že legáta svého ku větš povolí hodnosti a více mocti mu poskytne, nebude nezajímavé zmíniti se, jak soudí veliký svobodář Ingersoll o papeži vůbec. Těž mělka v těchto dnech v New Yorku a mezi jiným vědi zpravodajům takto se vyslovil: Možné, žeť papež je neomylný, ale já o tom pochybuji. Snad mýsl se býti božím jednatelem a zástupcem, ale já tomu nevěřím. Chce býti papežem a králem. Jest osoba pravdy směs věcí vážných a směšných. Říká, že zastupuje boha, a připouští, že je ve vězení. Jeť dojemně a tím papežem. Připomíná mi vždy Leara na pustině, starého, zdrceného, blízkého štenosti, ale přece chlubného se, že jest každým palcem králem. Papež je úryvek, zbytek, titěrka, ozdůbka, starodávné moct a slávy. Jest zbytek nejneshopnějších k životu, památka bohovlády, ostatek nadpřirozenosti. Arci bude míti ještě několik nástupců, ale ti budou čím dále, tím směšnějšími, slabými a bezmocnými, čím moudřejším a vzdělanějším bude svět. Nemám toho papeži za zlé. Byl otráven pověrou u prsou matky své. Pověra otrávilá jeť mléko. Byl otráven ve škole — neb se musel učiti šlapati si na rozum a žiti jen ve víře. Tak se jeho mysl znetvořila, že opravdu věří, že jest neomylným zástupcem nekonečného boha." Neméně zajímavým jest úsudek učence tohoto o známém tajemném spolku politickém American Protective Association. Na otázku co říká A. P. A. odpověděl Ingersoll. V naší zemi nevidím potřebu tajných politických spolků. Myslím, že lépe se bojuje v otevřeném poli. Věřím v náboženskou svobodu, aby všechny sekty mohly kázat své učení a přivedly ku své víře co nejvíce věřících mohou. Pokud máme svobodu slova a tisku, není nebezpečí, že by zemí náš ovládla někdy nějaká církev. Katolíci jsou mnohem lepší, nežli jejich víra, a totéž lze říci o členech jiných pravověrných církví. Většina amerických katolíků myslí mnohem více na vlast, nežli na svou církev. Pokud jsou zdraví, jsou při nás. Jen když hodně stárnou, obrací oči své k Římu. Arci, kdyby byli ve většině, zničili by všechny ostatní církve a věznili by, mučili a zabíjeli nevěře. Než nedostane se jim nikdy většiny v naší zemi. Přibývá jich teď tolik, poněvadž přichází sem katolíci z jiných zemí. To ale za několik let přestane, a pak bude katolická cír-

kev slabnější zase rok od roku. Svobodná obecná škola veřejná jest nepřítelkyní kněžstva a pověry, a iá této země nikdy nepřivolí, aby se toto americké zařazení zrušilo."

Veliký požár.

Veliký požár, jakého v městě Portland, Ore. není pamětníka, vypukl, dne 23. t. m. po 4. hodině odpolední, v přítaviti Pacific Elevator Company. Plameny jazyky po celé tři hodiny šlehaly, zničivše za \$1,500,000 majetku. Po celou tu dobu prudký vítr vál a zdálo se, že celá čtvrt svaná Lower Albina lehne popelem. Hasiči dostavili se sice ihned na místo, avšak nemožili činiti z toho nic proti rozkácenému živlu. Plameny v některé chvíli, až na dvě stě stop do výše dosahovaly a požár hrůzostrašně poskytoval divadlo za nastávajícího žera. Mnoho vozů a parostrojů u skladiště se nalézajících bylo zničeno. Praví se, že tři dělníci v elevatoru zaměstnaní, zahynali v plamenech.

Vývoz a dovoz.

Dle úředního výkazu statistického odboru vládního ve Washingtonu obnášela cena vyvezeného domácího zboží v měsíci srpnu \$59,529,736 proti \$17,123,431 v srpnu 1893. Cena zboží, které sem bylo dovezeno beze cla, obnášela \$24,796,256 a z kterého se platilo clo, \$26,910,428 proti \$28,381,629 a \$30,259,556 v srpnu roku předcházejícího. V osmi městech, končících dnem 31. srpna, obnášel vývoz zboží \$564,473,814, proti \$627,025,698 v té samé době r. 1893. Důvůz zboží od ledna do 31. srpna 1894 měl cenu \$452,952,056 proti \$579,024,760 v roku 1893.—Vývoz zlata v srpnu 1894 páčil se na \$5,120,939 proti \$949,502 v srpnu 1893 a dovoz zlata na \$3,482,748 proti \$1,572,031 v srpnu 1893; v prvních 8 měsících t. r. obnášel vývoz zlata \$90,302,663 a dovoz \$16,416,393. Vývoz stříbra v prvních 8 měsících t. r. obnášel \$31,356,159 a dovoz \$8,019,125.

Již to na ně leze.

Očekávaná vznesená obžaloba na Havemeyera a Searle-ě od trustu cukerního, kteří ve Washingtoně zdráhali se své doby zodpovídati otázky senátním výborem vyšetřujícím jim předložené, jsou již při praveny v úřadovně obvodního návladního a budou odevzdány soudc. Příprava obžalob trvala dost dlouho, neboť veškeré technické body náležitě musely býti uváženy. Ze případ bude odvolán k soudu apelačnímu není pochyby.

90.000 akrů půdy.

Ve vládním odboru pro vnitřní záležitosti dosud nevyřízeno jest darování 90.000 akrů půdy železničím společnostem. Různé přičiny jsou proč pozemky ty nebyly až dosud rozměřeny a při tom jest ještě mnoho pozemků rozměřených sice, ale dosud nepatentovaných. V minulých 4 letech asi 10,000,000 akrů pozemků bylo zadáno patenty společněstem nároky na ně učiněm. V době přítomné zkoumá se mnoho jiných zámenanání, jež obsahují popis pozemků, na které as co nejdříve budou patenty vydány a společnostmi jsou při k nim oprávněny.

Chce žalovat.

H. D. Wideman z Honolulu přijel do San Franciska, Cal., aby při vě jméno bývalé královny havajské podal žalobu proti Spojeným Státům na odškodné. Obnos, který hodlá žádati jest \$200,000 a ten bude při tak nejpřiměřenější náplast na všechno to zlo, jež jí Strýček Sam způsobil. Nikdy při nebyla by přišla o svůj trůn a republika by tam nebyla zřizena, kdyby nebylo jednatele Spoj. Států, který při všeho vinu nese. A ona chuděrka, jakoby se nehumelilo.

* Věš Eiffelova bude nákladem \$500,000 z Paříže dopravena do Baltimore a tam k věš ozdobě města postavena.

Politické.

Morton v čele.

Republikánská státní konvence odbyvala se dne 18. t. m. v Saratoga, N. Y. a výsledek této každého republikána jen potěšiti musí, neboť v čelo listku postaven jest muž, jenž též se důvěře strany. Konvence předsedal Warner Miller, Kongresník S. E. Payne, předseda výboru na resoluce, předložil prohlášení zásad, v němž vyslovuje se pochvala republikánům Pennsylvanie, Oregonu, Rhode Islandu, Vermontu a Maine, za "řádné rozsvícení nad neschopností demokratické administrace." Té ostatně dostalo se v konvenci co proto, jednání presidenta Clevelanda a předsedy finančního výboru bylo odsouzeno, tak jako administrace guvernéra Flowera, kterýž staval se hlavně proto na prání, že vetovak předlohu, aby povolily se potřebné obnosy na vyšetřování přechmatů, neodlu a podvodů policie v New Yorku. Kandidátem pro úřad guvernéra jmenován jest bývalý zastopresident Levi P. Morton, místopředsedou Charles T. Saxon a soudce soudu apelačního Albert S. Haight.

Dodatky k ústavě.

Ustavodárny sjed v New Yorku přijal až 16 dodatků k ústavě, které budou lidu předloženy ku schválení a sice: 1.) Zrušení úřadu koronera. 2.) Žádná předloha ve sněmu nesmí býti přijata, leč by návrh byl tisknuty v rukou zákonodárců nejméně tři dni. 3.) a 4.) Nástupci guvernéra v úřadě jsou předseda senatu, a po něm předseda sněmovny. 5.) Zákon obmezující náhradu za zničený život smrti na 5,000 dolarů je zrušen. 6.) Nikdo neztrácí svého domovního práva, když by se stal chovancec dobročinného ústavu. 7.) Solnice Onondaga může se prodati. 8.) Codifikační nemocnice je zrušena. 9.) Při volbách smí se užívati hlasovacích strojů. 10.) Ku povolání nesmí se ve sněmu nic navěštovati. 11.) Věřejným úředníkům nesmí dráhy dávatí svobodné listky. 12.) Trestanecká práce je zákázána. 13.) Volební výbor buďtež nestranně vybrány. 14.) Nová soudnická soustava se zavede. 15.) Nový rozvrh státu n volební sněmovní okresky se provede. 16.) Pády adirondacké jejich lesy musí býti zachovány.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Velká porota v Pittsburgu, Pa. zahájila, dne 24. t. m. vyšetřování obžalob proti některým z nich svým, že přijmali úplatky majitelů heren.

* Poplatenci v precinktech Lincolnu a Caseyville, Ky., zdráhají platit nenáviděnou železniční dan a výběři mají s nimi značné obtíže, neboť mnozí se i ozbrojili, hrozí násilím.

* Pokus vývozu ovoce z Kalifornie do Londýna se nezdařil při veliké zásobě ovoce tam z celé Evropy dováženého. Kalifornii zbývá nyní velká otázka, kde že najde trh pro ohromné zásoby krásného ovoce svého.

* Konsul Charles Grollet v Žru oznámil vládnímu odboru v Washingtoně, že nalezena v Arizone silná ložiska fosforátu. Ižka ta budou velikou soutěžící otázkou odboru toho v Americe.

* V Delhi, Wis., zemřel dne 21. září nejstarší snad člověk, který Wisconsině se narodil. Nazýval se Paul Polie, narodil se v Green Bay a byl by na prvního listopadu 105 roků star. Za celý svůj život nebyl mimo hranice státu.

* Charles F. Wilson uznán v Syracuse, N. Y. porotou vinným za vraždu, prvního stupně. Těž byl zraždil tajného J. Harveye, v červenci 1893 a jest bratrem Williama, jenž v květnu, v Auburnu byl odpraven. Oba byli nebezpeční lupiči železniční.